

BADANIA NAUKOWE W PSYCHOLOGII

(podsumowanie lekcji)

kurs „Podstawy psychologii”

Szkoła Medycyny Naturalnej

Marta Pyrczała-Zarzycka

ASTRO SALUS EDUCATION LTD

METODY BADAWCZE W PSYCHOLOGII

METODY BADAWCZE W PSYCHOLOGII

Te metody badawcze, to:

- wnioskowanie statystyczne,
- selekcja i alokacja uczestników próby,
- efekt placebo,
- wpływ eksperymentatora na wyniki badań,
- badanie podwójnej i pojedynczej ślepej próby,
- wnioskowanie z danych,
- rozważania etyczne w badaniach psychologicznych.

SELEKCJA UCZESTNIKÓW: PRÓBKOWANIE LOSOWE I LOSOWANIE WARSTWOWE

Wybór uczestników do badania dotyczy metody, za pomocą której potencjalni uczestnicy są wybierani do uczestniczenia w danym badaniu psychologicznym.

PRÓBKOWANIE LOSOWE

Zapewnia danemu obiektowi równe szanse na zostanie wybranym do eksperymentu.

Próbkowanie losowe obejmuje metody takie, jak:

- losowanie nazwisk z kapelusza,
- wybór co trzeciej osoby z listy alfabetycznej.

LOSOWANIE WARSTWOWE/PRZEDZIAŁOWE

Kiedy obiekty są selekcionowane warstwowo/przedziałowo w sposób losowy, wtedy sposób ten nazywamy **losowaniem warstwowym** (przedziałowym).

ALOKACJA UCZESTNIKÓW – grupy kontrolne i eksperymentalne

Alokacja uczestników eksperymentu dotyczy metody przydzielania uczestników do danej grupy zgodnie z różnymi warunkami badań.

ZMIENNA NIEZALEŻNA (IV)

Jest to zmienna, która może być sterowana (manipulowana) lub zmieniana przez eksperymentatora.

ZMIENNA ZALEŻNA (DV)

Jest to rodzaj zmiennej, która jest obserwowana w sytuacji eksperymentalnej w celu sprawdzenia wpływu zmiennej niezależnej.

GRUPA KONTROLNA

Jest to grupa obiektów, które są dopasowane pod względem wszelkich możliwych warunków i cech do grupy eksperymentalnej. Jedyna różnica pomiędzy tymi grupami jest taka, że grupa kontrolna nie jest poddawana działaniu zmiennej niezależnej.

GRUPA EKSPERYMENTALNA

Jest to grupa obiektów, które są dopasowane na wszelkie możliwe sposoby do uczestników z grupy kontrolnej, ale są poddawani działaniu czynnika, który stanowi zmienną niezależną. Tu badany jest wpływ danej zmiennej niezależnej na tę próbę.

EFEKT PLACEBO I WPŁYW BADACZA NA WYNIKI.

Procedura pojedynczej i podwójnej ślepej próby

Efekt placebo zachodzi, gdy następuje zmiana w zachowaniu obiektu badanego pod wpływem wiary w działanie leku lub metody leczniczej, podczas gdy lek ten jest substancją neutralną – pozbawioną działania. Ten neutralny obojętny lek nazywany jest **placebo**.

• Wpływ eksperymentatora.

Czasem sam eksperymentator może nieświadomie wpływać na wyniki badań. Takie wyniki są wówczas niemiarodajne, dlatego wymyślono techniki, które pomagają zapobiec temu zjawisku. Są to badania pojedynczej i podwójnej ślepej próby.

W eksperymencie **pojedynczej ślepej próby** obiekt badany nie wie, czy jest w grupie kontrolnej czy eksperymentalnej.

W badaniu podwójnej ślepej próby ani badacz ani badany nie wiedzą, w jakiej grupie jest obiekt.

SPOSOBY MINIMALIZACJI WPŁYWU ZMIENNYCH ZEWNĘTRZNYCH. Krótki przegląd projektów eksperymentalnych

Czasem powstaje trudność związana z tym, że na daną zmienną zależną mogą wpływać zmienne inne, niż zmienna niezależna. Takie zmienne nazywamy **zmiennymi pobocznymi** lub **zmiennymi zewnętrznymi**.

Aby zminimalizować wpływ zmiennych pobocznych na wyniki badań, naukowcy stosują różne metody eksperymentalne.

METODA POWTARZANYCH POMIARÓW

W celu kontrolowania zmienności danej cechy obiektu, która może być pod wpływem zmiennej zależnej, stosuje się wśród tych obiektów **metodę wielokrotnego powtarzania pomiarów**. W tym przypadku obiekt jest testowany wielokrotnie w różnych warunkach, podobnie pomiary są dokonywane wiele razy.

METODA DOPASOWANIA OBIEKTÓW

Metoda ta polega na tym, że obiekty badane są dopasowane pod względem jakiejś wybranej do badania cechy.

METODA GRUP NIEZALEŻNYCH

Ta technika jest znana także pod nazwą metoda pomiędzy obiektami, ponieważ w niej różne obiekty są w każdej grupie.

DEFINICJA HIPOTEZY EKSPERYMENTALNEJ

Przed zbiorem jakichkolwiek danych musi być sformułowana hipoteza. Hipoteza określa przypuszczalną relację pomiędzy dwiema lub więcej zmiennymi.

WNIOSKOWANIE Z DANYCH; ZNACZENIE ISTOTNOŚCI STATYSTYCZNEJ; INTERPRETACJA WARTOŚCI P

Wnioskowanie następuje na podstawie wyników uzyskanych w eksperymencie.

ISTOTNOŚĆ STATYSTYCZNA

Jest to sposób na wykorzystanie testów statystycznych do określenia prawdopodobieństwa, że obserwowana różnica w wynikach jest przypadkowa.

TRAFNOŚĆ WNIOSKÓW I UOGÓLNIENI NA PODSTAWIE UZYSKANYCH WYNIKÓW

WNIOSKI

Wnioskiem nazywamy osąd o znaczeniu wyników uzyskanych w eksperymencie.

UOGÓLNIENIA

Generalizacja (uogólnienie) to stwierdzenie związane z wynikami danego eksperymentu rozciągnięte na szerszą populację.

POMIAR SIŁY ZWIĄZKU – KORELACJA I JEJ SIŁA

Badanie relacji ma na celu sprawdzić, jak dwie zmienne razem się zmieniają. Stopień relacji pomiędzy dwiema zmiennymi to **współczynnik korelacji**.

WYKRES ROZRZUTU

Wykres rozrzutu to technika graficzna stosowana w celu zaprezentowania relacji pomiędzy dwiema zmiennymi. Wyniki z jednego zestawu danych są umieszczane na osi X, a drugiego na osi Y.

KORELACJA POZYTYWNA

Kiedy obie zmienne ulegają zmianom w tym samym kierunku (+ lub -) albo zmniejszają lub zwiększają swoje wartości, zjawisko określamy jako **korelacja pozytywna**.

KORELACJA NEGATYWNA

Korelacja wskazuje na odwrotną zależność pomiędzy dwiema zmiennymi. Oznacza to, że wysoki wynik zmiennej X jest związany z niską wartością zmiennej Y, lub niski wynik zmiennej X jest związane z wysoką wartością zmiennej Y.

PRAWA UCZESTNIKÓW EKSPERYMENTU

PRAWO DO POUFNOŚCI, DOBROWOLNEGO UDZIAŁU I WYCOFANIA SIĘ

Poufność odnosi się do zasady, że wszystkie osobiste informacje i odpowiedzi uczestników eksperymentu nie mogą być ujawniane bez ich zgody. Dane te nie mogą być pokazywane innym uczestnikom badania.

Poza tym w **każdym badaniu psychologicznym udział w nim danej osoby musi być dobrowolny**. Oznacza to, że nie można uczestnika zmuszać, zachęcać czy zastraszać, aby wziął udział w badaniu.

PRZEGLĄD ETYCZNYCH ROZWAŻAŃ

Przed powzięciem jakiegokolwiek badania psychologicznego, eksperymentator musi się upewnić, czy w danym badaniu wszystkie względy etyczne zostały wzięte pod uwagę. Badacz musi swój eksperyment zaprojektować z wielką uwagą i ostrożnością, aby zbieranie danych nie spowodowało żadnej, nawet najmniejszej krzywdy u uczestników – ani psychologicznej, ani fizycznej. Po tym etapie badacz musi przedstawić swoją propozycję eksperymentu komisji etycznej, która szczegółowo skontroluje projekt badawczy zanim wyrazi zgodę na jego przeprowadzenie. Badacz może przeprowadzić swój eksperyment dopiero po uzyskaniu tej zgody.

Marta Pyrczała-Zarzycka

Astro Salus Education Ltd

Naturalnie do zdrowia, mądrze do rozwoju

kursy@astrosalus.pl

STRONY INTERNETOWE

www.astrosalus.pl

www.astrosalus.com

<http://kosmetyka-fitness.pl>

www.magia-zycia.com.pl

www.sukces-biznes.pl

www.edukacja-domowa.pl

BLOGI

<http://astrosalus.pl/medycyna-naturalna/>

<http://astrosalus.pl/reiki/>

<http://kosmetyka-fitness.pl/ona/>

<http://magia-zycia.com.pl/duchowosc/>

<http://sukces-biznes.pl/sukces/>

www.edukacja-domowa.pl/rozwój-dzieci